

ДОПОВІДЬ ЗАСТУПНИКА МІСЬКОГО ГОЛОВИ, ЗАВІДУЮЧОГО ВІДДІЛОМ ОСВІТИ ОЛЕКСАНДРА ЛИНКЕВИЧА НА СЕРПНЕВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ МІСТА

(Початок у №35)

Потребою сьогодення є необхідність тісніше інтегрувати родинне і суспільне дошкільне виховання, зберегти пріоритет родинного виховання, активніше залучати членів сім'ї до участі у навчально-виховному процесі дошкільного закладу.

Шановні колеги!
У 2005/06 навчальному році загальноосвітні навчальні заклади продовжували працювати над забезпеченням державного стандарту для початкової школи та учнів 5 класів у зв'язку з переходом на новий зміст і структуру навчання.

Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти передбачено забезпечення принципів наступності між початковою, основною та старшою школами. Забезпечення такої наступності та здійснення заходів, спрямованих на адаптацію дітей до основної школи, стало важливою передумовою успішного навчання школярів у 5 класі, а в цьому році необхідно зосередити увагу педагогічної громадськості на організації навчально-виховного процесу шести-класників, які продовжують навчання за новим змістом і стандартом освіти.

Новим етапом складовою підвищення якості освітнього процесу є практична спрямованість навчання. Тому пріоритетним залишається завдання оснащення необхідним сучасним обладнанням кабінетів фізики, хімії, біології, географії, інформатики та шкільних майстерень.

Щодо реформування загальної середньої школи, то розвиток світового і, зокрема, європейського освітнього простору об'єктивно вимагає від української школи адекватної реакції на процеси впровадження профільного навчання.

У минулому навчальному році школами міста зроблені певні напрацювання у вирішенні поставлених завдань і було відкрито 23 профільні класи.

Протягом року відділом освіти, дирекціями шкіл та ЦПР проведена велика роз'яснювальна робота серед учнів-десятикласників, їх батьків з питань організації профільного навчання в новому навчальному році. Аналіз проєктів робочих навчальних планів 2006/07 навчального року показав, що з 17 десятих класів 10 будуть профільними.

Новий навчальний рік необхідно використати для узагальнення різних моделей організації профільного навчання задля забезпечення рівного доступу старшокласників до професійного самовизначення.

Минулий навчальний рік відзначився розвитком професійно-технічної освіти, на виконання ступеневої освіти започатковано роботу філії вищого професійно-технічного училища Національного педагогічного університету ім. Драгоманова із загальною кількістю 89 учнів за такими напрямками:

- електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування;
- оператор комп'ютерно-

го набору, обліковець.

Це був перший, але дуже важливий досвід діяльності Центру професійного розвитку для доступу до професійної освіти, і я б хотів подякувати педагогічному колективу цього закладу за їх професійне ставлення до організації на високому рівні навчально-виховного процесу.

Одним із першорядних завдань відділу освіти є забезпечення навчальних закладів навчальними програмами та шкільними підручниками.

Станом на 15.08.06 навчальні заклади на 95% забезпечені навчальними програмами з базових дисциплін, які видані окремими виданнями. Враховуючи публікації програм у фахових періодичних виданнях, можна говорити про стовідсоткове забезпечення. Існують деякі проблеми у забезпеченні програмами для дітей, які навчаються за програмою допоміжної школи.

Бібліотекою методичного центру підготовлено два випуски переліку навчальних програм, опублікованих у періодичних виданнях.

Значно зріс, порівняно з минулим роком, показник забезпеченості навчальних закладів шкільними підручниками. Сьогодні цей показник складає 83% від потреби (минулого року – 78%). Продовжується забезпечення підручниками учнів 6 класів, на сьогодні надійшло близько 3 тис. примірників.

Проте сьогодні ще не вистачає значної кількості навчальних книжок: 40 назв і 4881 примірник з українською мовою навчання і 17 назв і 1838 примірників з російською мовою навчання. Доведеться використовувати підручники, п'ятирічний термін використання яких давно закінчився: із загальної кількості книжок, які будуть використовуватися у 2006/07 навчальному році, 22,6 % складають видання 1994 – 1999 років.

У розрізі навчальних предметів майже повністю відсутні підручники з російської мови (7, 8, 10, 11-ті класи) та німецької мови (8, 9, 10, 11-ті класи). На 75 % забезпечені учні підручниками з української літератури, економіки.

В таких умовах особливої ваги набуває організація виховної роботи з учнівським та батьківським колективом, спрямованої на забезпечення максимального збереження навчальних книжок в рамках Всеукраїнської акції "Живи, книго!"

Відділ освіти та методичний центр у 2005/06 навчальному році продовжував роботу над проблемою: "Розвиток творчої особистості вчителя, підвищення якості навчально-виховного процесу шляхом впровадження нових технологій та методик".

Основу освітньої діяльності становить методична робота установ і закладів освіти, яка наповнює зміст освіти та направляє її на перспективу і розвиток.

У 2005/06 навчальному році діяльність міського методичного центру була спрямована на вирішення проблем:

- модернізації дошкільної освіти через оновлення її змісту та форм організації навчально-виховного процесу, реально реалізуючи сучасні науково-методичні проблеми;
- створення необхідних умов в загальноосвітніх школах для дітей з особливими потребами;

- забезпечення ефективної роботи з молодими спеціалістами;

- створення необхідних умов для роботи 5-х класів відповідно до новоствореного програмно-методичного й навчального забезпечення;

- розробки на діагностичній основі чіткої системи організації профільного навчання для старшокласників загальноосвітніх шкіл міста та Центру професійного розвитку;

- створення умов для постійного підвищення освітнього та кваліфікаційного рівнів педагогів на основі діагностики та системного підходу до організації безперервної педагогічної освіти.

Особлива увага приділялась інноваційній діяльності навчальних закладів, яка характеризується системним експериментуванням, апробацією та інтеграцією інновацій в освітній процес.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 10.08.2001 року за №586 „Про проведення науково-педагогічного експерименту „Соціальна адаптація та інтеграція в суспільство дітей з особливостями психофізичного розвитку шляхом організації їх навчання у загальноосвітніх навчальних закладах”, експеримент системно впроваджується в ДНЗ „Центр розвитку дитини”, ДНЗ № 5 та Центрі професійного розвитку.

Центр професійного розвитку бере участь в експериментальній роботі згідно з Наказом МОН України „Про впровадження системи модульного професійного навчання” від 12.08.1997 року та наказом Державного центру зайнятості „Про організацію впровадження модульної системи професійного навчання незайнятого населення” від 20.10.1998 року № 93. Крім того, ліцей став опорним закладом з впровадження програми „Intel – навчання для майбутнього”, де 30 викладачів міста вже опанували цей курс.

На Всеукраїнському рівні в загальноосвітніх навчальних закладах проводилась апробація навчальної літератури за методичними рекомендаціями та матеріалами, що розроблені Науково-методичним центром середньої освіти спільно з АПН України.

Колективи ЗОШ №3 та № 4 продовжують роботу в програмі Європейської мережі шкіл сприяння здоров'ю дітей. Педагогічні колективи проводять певну роботу щодо впровадження інноваційних педагогічних технологій в навчально-виховний процес, але цей процес залишається хаотичним, відсутня чітка система, яка б відповідала нормативним документам.

Особливу увагу педагогічні колективи міста приділяють проблемам виховання учнів. Основним гаслом на цей навчальний рік у виховному процесі повинно бути „Мораль. Духовність. Добро” в рамках загальноосвітньої програми „Славутич – наш дім”.

У місті працювало 28 методичних об'єднань вчителів, 3 майстер-класи, 5 постійнодіючих семінарів. Школа молодого вчителя. Все давало певний результат у навчально-виховному процесі. 34 учні навчальних закладів вибороли призові місця у всеукраїнських предметних олімпіадах, Малій академії наук та всеукраїнських турнірах і конкурсах. Хотів би

відмітити, що в першому і другому етапах учнівських олімпіад взяло участь 2328 учнів, що складає 74% від загальної чисельності учнів. Кращих показників в третьому і четвертому етапах олімпіад та предметних конкурсах досягли біологи (викладач Артем'єва Ірина Вікторівна), хіміки (викладач Микитенко Ірина Владиславівна), математики (викладач Пихтар Микола Петрович)

Згідно з планом роботи відділу освіти в минулому навчальному році вивчалось питання стану реалізації педагогічними колективами закладів освіти міста науково-методичної проблеми: „Розвиток творчої особистості педагога, підвищення якості навчально-виховного процесу шляхом впровадження нових технологій і методик”. Аналіз впровадження даної проблеми протягом шести років засвідчив, що розвиток творчої активності педагогічних працівників є одним із провідних завдань методичної служби. Цей процес має бути коригованим і прогнозованим. За результатами вивчення реалізації проблеми слід відмітити, що в закладах освіти міста є спрямоване педагогічне середовище, яке стимулює потяг до професійного самоствердження, присутній позитивний вплив наставництва, діє постійна орієнтація на пошук і оволодіння новими знаннями, функціонують нові моделі управління.

Виходячи з цього можна впевнено сказати, що система методичної роботи в закладах освіти міста чітко спланована. Кожен навчальний заклад визначився з науково-методичною проблемою та підпорядкував її загальноосвітній. Результати реалізації проблем були висвітлені і узагальнені на колігій відділу освіти.

Поряд з цим слід відмітити зростання якісного показника професіоналізму педагогів міста. Перш за все, це участь у конкурсах фахової майстерності. Слід привітати Микитенко Ірину Владиславівну – переможця Всеукраїнського конкурсу „Учитель року”.

На міській педагогічній виставці було представлено 76 робіт, третина яких визнана кращими та направлена на обласну виставку.

Ми переходимо до системи освіти, яка є новою за цілями, тривалістю, структурою і мистецтвом забезпеченням. Вона зобов'язує розглядати всі новації цілісно – змінюється зміст, змінюються технології, змінюється система оцінювання навчальних досягнень і, одночасно, змінюється якість роботи педагога.

Отже, можна зазначити, що роботу педагогічного колективу міста над науково-методичною проблемою вважають задовільною і вичерпаною, тому методичним службам закладів освіти необхідно подати пропозиції щодо обрання нової теми, яка б відповідала вимогам сьогодення.

Поряд з цим відділу освіти і міському методичному центру необхідно в наступному році особливу увагу звернути на:

- утвердження в місті розуміння абсолютної пріоритетності сфери освіти і забезпечити її фактично;
- суттєво скоригувати спрямованість освітнього процесу на потребу в учнів самостійно навчатися;
- реалізація Державного стандарту базової і стар-

шої школи;

- переведення матеріально-технічної бази навчального процесу на сучасний рівень (сьогоднішня освіта неможлива без сучасних комп'ютерів, електронних підручників, сучасних фізичних, хімічних, біологічних кабінетів).

Арсенал освітан міста налічує 602 педагогічних працівників. Із них в школах і ліцей працює 372 вчителі, в дошкільних закладах – 157 педагогів, в позашкільних установах – 57. Кількісний та якісний склад працівників показав, що з освітою III – IV рівня акредитації працює 469 чоловік, що становить 77,9%.

За звітний період атестовано 110 працівників (психологи, вчителі, соціальні педагоги, педпрацівники навчальних закладів інших форм власності), які в ході роботи показали рівень фахової підготовки, творчі здобутки, познайомили колег з досвідом своєї роботи. Враховуючи результативність та досягнення, атестаційні комісії різного рівня встановили (або підтвердили) відповідні категорії та підзнави:

- вища категорія — 23
- I категорія — 37
- II категорія — 32
- спеціаліст — 18

Атестація тісно пов'язана з курсовою підготовкою, яка проводиться 1 раз на 5 років.

За останні роки знята проблема стосовно курсів, і, як результат, стовідсоткове їх проходження. Післядипломне навчання педагогів проходили в Чернігівському та Київському обласному інститутах післядипломної освіти, в Центральному інституті при АПН. У минулому навчальному році курси відвідали 103 чоловіки із складу педагогів та шкільних бібліотекарів, методистів, спеціалістів відділу освіти.

Реалізуючи заходи щодо виконання Комплексної програми розвитку освіти в частині виховного процесу, в навчальних закладах Славутича протягом минулого року організовано й проведено ряд заходів, спрямованих на вільний та всебічний розвиток дитини, задоволення її соціальних, творчих потреб.

З метою створення умов для формування розвиненої особистості проведено предметні тижні, де учні виявили свої інтелектуальні здібності.

За окремим планом проведено заходи загальноосвітнього традиційних місячників: Безпеки, Молоде покоління обирає здоров'я, Громадянсько-правового виховання, Книги, Проорієнтації, Довкілля, Родини.

Реалізуючи завдання розвитку художньо-естетичного виховання школярів, на рівні міста проведено тематичні свята, концертні та мистецькі програми. Юні славутичани брали участь у всеукраїнських і міжнародних дитячих та юнацьких конкурсах, були учасниками XIV міського фестивалю дитячої творчості „Таланти твої, Славутиче!”

За підсумками року кращі учні нагороджені грамотами і дипломами, медалями і подарунками у номінаціях „Кращі навчальні здобутки”, „Творчі досягнення”, „Спортивні вершини”.

Зберігаючи міські традиції та виховуючи повагу до культури, історії, традицій українського народу, відзначено День української писемності, День рідної мови, Дні пам'яті „Дзвони Чорнобиля”, День Перемоги, День матері, Міжнародний день сім'ї, День захисту дітей, День Конституції України та інші.

З метою поліпшення становища дітей, які перебувають в особливо скрутних і надзвичайних умовах, у Славутичі на високому рівні продовжує свою роботу навчально-виховний комплекс „Дитячий будинок – дошкільний навчальний заклад” для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківської опіки та піклування. В ньому перебуває 17 дітей. Всі діти успішно закінчили навчальний рік та переведені до наступних класів.

Дбаючи про поліпшення здоров'я дітей, педагогічні колективи закладів освіти міста здійснюють планові профілактичні заходи щодо попередження дитячого травматизму.

На запобігання дитячій бездоглядності, безпритульності, бродяжництву та правопорушенням серед неповнолітніх спрямовані заходи діючих профілактичних програм:

- Комплексної програми профілактики злочинності;
- Програми „Дитина”;
- Програми заходів щодо зміцнення морального виховання дітей та підлітків;
- Програми патріотичного виховання школярів.

З боку соціальних педагогів навчальних закладів та шкільних практичних психологів здійснюється постійний супровід учнів, що потребують посиленої уваги, консультування педагогів та батьків. Спільно з правоохоронними органами та службою у справах неповнолітніх здійснюються рейди в неблагополучні сім'ї та сім'ї опікунів, за результатами яких складаються акти обстеження умов проживання і виховання неповнолітніх. На контролі – сім'ї із „групи ризику”. Триває процес виявлення в особі дітей перебувають в особливо скрутних умовах.

Адміністрацією загальноосвітніх закладів проводяться постійні рейди „Школа – територія, вільна від тютюну та наркотиків” та оперативно-профілактичні рейди-перевірки комп'ютерних клубів, до яких залучаються представники батьківських громад.

Продовжується практика щотижневого контролю за відвідуванням учнями навчальних занять. Узагальнена інформація щомісяця надходить до відділу освіти.